Varhaiskasvatuksen lapset

175 vastausta | Suomenkielinen kysely 61 | Ruotsinkielinen kysely 114

Lasten kokemukset päiväkodin arjesta ovat pääosin myönteisiä. Kaverit, leikki ja aikuisilta saatava apu muodostavat vahvan perustan hyvinvoinnille. Kieliryhmien välillä on kuitenkin eroja, ja erityisesti vauhdikkaan leikin mahdollisuudet sekä yksittäisten arjen tilanteiden sujuminen ansaitsevat tarkempaa huomiota.

Turvalliset ihmissuhteet ja leikki ovat arjen vahvuuksia

Suomenkielisessä kyselyssä 98,4 % lapsista arvioi aikuisten ja aikuisilta saatavan avun olevan kunnossa. Ruotsinkielisessä kyselyssä vastaavat osuudet ovat 86,9 % ja 85,7 %. Kavereihin suhtautuu myönteisesti 96,4 % suomenkielisessä ja 90,0 % ruotsinkielisessä kyselyssä mielipiteen ilmaisseista. Päiväkotiin tuleminen saa myönteisen arvion vastaavasti 91,8 %:lta ja 82,1 %:lta. Myönteinen kokonaiskuva antaa hyvän lähtökohdan myös niiden lasten kokemusten selvittämiseen, joille arki ei tunnu yhtä toimivalta.

Liikkumisen ja levon kokemukset vaihtelevat

Ruotsinkielisessä kyselyssä vauhdikkaan leikin mahdollisuudet ovat selvin kehittämiskohde: 74,3 % mielipiteen ilmaisseista arvioi asian olevan kunnossa. Kielteisiä arvioita on 28 ja myönteisiä 81; viisi lasta ei ilmaise mielipidettä. Suomenkielisessä kyselyssä myönteinen osuus on 91,5 %. Tulos puoltaa sen selvittämistä, miten ryhmien tilat, pihat ja päivän käytännöt mahdollistavat juoksemisen, kiipeilyn ja muun aktiivisen leikin.

Suomenkielisessä kyselyssä tabletin tai tietokoneen käyttö saa matalimman myönteisen osuuden, 66,7 %. Päivälevon arvioi toimivaksi 84,5 %. Tulokset eivät sellaisinaan osoita digivälineiden käytön lisäämisen tai päivälevon vähentämisen tarvetta. Ensin on selvitettävä, koskeeko kokemus tekemisen sisältöä, järjestelyjä vai lapsen yksilöllisiä tarpeita. Ruotsinkielisessä kyselyssä digivälineitä ja päivälepoa koskeva mielipiteettömien määrä on huomattava, 37 ja 25 lasta.

Lasten toiveet ohjaavat konkreettista kehittämistä

Ulkoilutoiveissa leikki on yleisin yksittäinen vaihtoehto molemmissa kieliryhmissä: sen valitsee 44,3 % suomenkieliseen ja 42,5 % ruotsinkieliseen kysymykseen vastanneista. Avoimissa vastauksissa esiintyvät keinuminen, kiipeily, pallopelit, majat, retket ja luonnon tutkiminen. Kehittämisessä kannattaa yhdistää lasten toiveet monipuoliseen liikkumiseen, rauhoittumisen mahdollisuuksiin ja turvallisiin kaverisuhteisiin. Lapsia on perusteltua kuulla myös havainnoinnin ja heille sopivien ilmaisutapojen avulla.

Lähteet: Hanko_vaka_lapset_FI.docx ja Hanko_vaka_lapset_SV.docx, 5.10.2026. Myönteiset osuudet on laskettu mielipiteen ilmaisseista; ei mielipidettä -vastaukset on erotettu. Lasten asteikkoa 1–2 ei verrata muiden ryhmien asteikkoon 1–5. Tulokset kuvaavat vastanneita; vastausaste ei ole tiedossa.

Varhaiskasvatuksen huoltajat

76 vastausta | Suomenkielinen kysely 31 | Ruotsinkielinen kysely 45

Varhaiskasvatuksen huoltajat ovat pääosin tyytyväisiä nykyisiin palveluihin. Palveluverkon kehittämiseltä odotetaan ennen kaikkea laadukasta toimintaa, toimivia tiloja ja lapsen tarpeiden huomioimista. Muutosten hyväksyttävyys riippuu siitä, miten ne vaikuttavat lapsen päivään ja perheen arkeen.

Nykyinen toiminta saa hyvän arvion

Tyytyväisyys yksikön toimintaan kokonaisuutena on suomenkielisessä kyselyssä 4,74 ja ruotsinkielisessä 4,31 asteikolla 1–5. Arvion 4 tai 5 antaa vastaavasti 96,8 % ja 88,9 % huoltajista. Lapsen hyvinvoinnin ja oppimisen tukemisen keskiarvot ovat 4,65 ja 4,53; ruotsinkielisessä kysymyksessä mainitaan lisäksi kehitys. Tulokset kertovat vastaajien vahvasta luottamuksesta varhaiskasvatuksen perustehtävään.

Tilat ja oppimisympäristöt saavat keskiarvot 4,55 ja 4,20. Ruotsinkielisessä kyselyssä tämä on asteikkokysymysten matalin tulos. Avoimissa vastauksissa toivotaan terveellisiä ja riittäviä sisätiloja, turvallisia pihoja, luonnon läheisyyttä sekä pieniä ja toimivia ryhmiä. Henkilöstön riittävyys, osaaminen ja pysyvyys sekä lapsen myönteinen kohtaaminen ovat keskeisiä odotuksia.

Laatu ja toimivat tilat ovat suunnittelun tärkeimmät tekijät

Varhaiskasvatuksen laadun valitsee tärkeäksi suunnittelutekijäksi 93,5 % suomenkielisistä ja 93,3 % ruotsinkielisistä vastaajista. Riittävät ja toimivat tilat valitsee 64,5 % ja 66,7 %. Suomenkielisissä vastauksissa painottuvat lisäksi sijainti, lapsen tuki ja palvelun joustavuus. Ruotsinkielisistä vastaajista 51,1 % valitsee yhteisöllisyyden, kun suomenkielisessä ryhmässä osuus on 22,6 %. Monivalinnassa osa vastaajista ylitti kolmen valinnan rajan, joten luvut kuvaavat kaikkia tallennettuja valintoja.

Palveluverkon muutokset tarvitsevat konkreettiset perustelut

Nykyisen verkon säilyttämistä pääosin ennallaan kannattaa suomenkielisistä kysymykseen vastanneista 46,7 % ja ruotsinkielisistä 43,2 %. Laadun paranemiseen sidottua kehittämistä kannattaa 40,0 % ja 29,5 %. Hyvinvoinnin ja turvallisuuden turvaamiseen sidotun tiivistämisen valitsee 3,3 % ja 11,4 %. Kysymykseen vastaa 30 ja 44 huoltajaa. Ehdollisia vastauksia ei tule tulkita yleiseksi hyväksynnäksi mille tahansa muutokselle.

Huoltajia huolestuttavat pidemmät hoitopäivät, suuremmat ryhmät sekä toistuvat henkilöstön ja yksiköiden vaihdokset. Toisaalta paremmat tilat tai sopivampi sijainti voivat helpottaa arkea. Suunnittelussa on perusteltua kuvata ryhmät, henkilöstö, kulkeminen ja palveluajat sekä varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja koulun jatkumo. Pihoja, viestintää ja hoitoaikojen joustavuutta voidaan kehittää myös nykyisessä palveluverkossa.

Lähteet: Hanko_vaka_huoltajat_FI.docx ja Hanko_vaka_huoltajat_SV.docx, 5.10.2026. Palveluverkkokysymyksestä puuttuu yksi vastaus kummassakin kieliryhmässä. Avointen vastausten teemojen yleisyyttä ei ole laskettu. Tulokset kuvaavat vastanneita; vastausaste ei ole tiedossa.

Perusopetuksen oppilaat

393 vastausta | Vuosiluokat 1–6 yhteensä 284 | Vuosiluokat 7–9 yhteensä 109

Oppilaat arvioivat koulumatkojen turvallisuutta myönteisesti, mutta koulussa viihtymisen ja hyvinvoinnin tuen kokemukset vaihtelevat. Kaverisuhteiden jatkuvuus, turvalliset aikuiset ja mielekäs koulupäivä ovat keskeisiä lähtökohtia sekä toiminnan että kouluverkon kehittämiselle. Mukana on 183 suomenkielistä ja 210 ruotsinkielistä vastausta.

Alakoulussa vahvuuksia ovat turvallisuus ja oppimisen olosuhteet

Koulumatkan turvallisuuden keskiarvo on suomenkielisillä alakouluvastaajilla 4,54 ja ruotsinkielisillä 4,50 asteikolla 1–5. Koulun turvallisuuden keskiarvot ovat 4,24 ja 4,34 sekä oppimisen tilojen ja välineiden 4,35 ja 4,40. Suomenkielisessä kyselyssä on 136 ja ruotsinkielisessä 148 vastausta; ruotsinkielisen koulumatkakysymyksen vastaajamäärä on 147.

Koulussa viihtymisen keskiarvo on suomenkielisessä ryhmässä 3,83 ja ruotsinkielisessä 4,26. Arvion 1 tai 2 antaa suomenkielisessä ryhmässä 16 oppilasta eli 11,8 %. Viihtymisen parantaminen edellyttää tarkempaa keskustelua oppilaiden kanssa esimerkiksi kaverisuhteista, kohtelusta, välitunneista ja koulupäivän mielekkyydestä. Kieliryhmien ero ei yksin osoita sen syytä.

Yläkoulussa hyvinvoinnin tuki kaipaa vahvistamista

Suomenkielisessä yläkoulukyselyssä on 47 ja ruotsinkielisessä 62 vastausta. Koulun hyvinvoinnin tuen keskiarvot ovat 3,62 ja 3,11. Heikon arvion 1 tai 2 antaa vastaavasti 17,0 % ja 29,0 % oppilaista. Tarvittavan tuen ja ohjauksen keskiarvot ovat korkeammat, 4,17 ja 3,69. Tulokset antavat aihetta selvittää, millaisissa tilanteissa oppilaat kokevat jäävänsä ilman hyvinvointia tukevaa apua tai kohtaamista.

Ruotsinkieliset yläkouluvastaajat arvioivat myös sijainnin sopivuuden arkeen ja opiskelutilat suomenkielisiä matalammin: sijainnin keskiarvot ovat 3,10 ja 4,23 sekä tilojen 3,44 ja 4,11. Koulumatkan turvallisuus saa silti molemmissa ryhmissä hyvän arvion, 4,45 ja 4,43. Sijaintiin liittyvä kokemus on siksi syytä selvittää erikseen matkan turvallisuudesta.

Kaverisuhteet ja sujuva koulupäivä turvataan muutoksissa

Kaverit valitsee tärkeäksi koulussa 85,1 % suomenkielisistä ja 90,3 % ruotsinkielisistä yläkouluvastaajista. Avoimissa vastauksissa toivotaan parempia pihoja, välituntitoimintaa, ruokailua ja työrauhaa. Muutoksissa huolestuttavat kaverien erilleen joutuminen, uudet reitit, vieraat tilat ja pidemmät päivät. Uusissa tiloissa nähdään myös mahdollisuuksia. Suosituksena on kehittää arjen toimintaa jo nykyisessä verkossa sekä turvata mahdollisissa siirtymissä kaverisuhteet, tuki ja tutustuminen uuteen kouluun.

Lähde: Hanko_perusopetuksen_koontiraportti.docx, 5.10.2026, oppilaskyselyiden osiot. Asteikko 1–5. Koulukohtaiset ja vuosiluokittaiset vastaajamäärät ovat epätasaisia; erojen syitä tai tilastollista merkitsevyyttä ei ole tutkittu. Tulokset kuvaavat vastanneita; vastausaste ei ole tiedossa.

Perusopetuksen huoltajat

146 vastausta | Suomenkielinen kysely 67 | Ruotsinkielinen kysely 79

Huoltajien kokonaisarvio Hangon perusopetuksesta on myönteinen. Kehittämisen tärkeimpänä lähtökohtana pidetään opetuksen laatua, ja kouluverkon ratkaisuja arvioidaan erityisesti lapsen turvallisuuden, oppimisen tuen ja perheen arjen kautta. Nykyisen verkon säilyttämisestä ja muuttamisesta on erilaisia näkemyksiä.

Koulujen nykyiseen toimintaan ollaan pääosin tyytyväisiä

Tyytyväisyys koulun toimintaan kokonaisuutena saa suomenkielisessä kyselyssä keskiarvon 4,30 ja ruotsinkielisessä 4,19 asteikolla 1–5. Arvion 4 tai 5 antaa 85,1 % ja 82,3 % vastaajista. Lapsen hyvinvoinnin ja oppimisen tuen keskiarvot ovat 4,27 ja 4,22. Koulun sijainti tukee perheiden arkea hyvin, keskiarvoin 4,48 ja 4,39. Lähellä sijaitsevaa koulua pidetään tärkeänä molemmissa kieliryhmissä.

Koulumatkan turvallisuuden keskiarvot ovat 4,07 ja 4,13. Suomenkielisistä huoltajista seitsemän eli 10,4 % antaa turvallisuudelle arvion 1 tai 2, joten yksittäiset ongelmalliset reitit on tarpeen tunnistaa. Tilat ja oppimisympäristöt saavat arviot 4,22 ja 4,04. Tilojen terveellisyyttä ja toimivuutta koskevat huoltajien huolet edellyttävät tarvittaessa teknistä selvittämistä kokemustiedon rinnalla.

Opetuksen laatu ja oppimisen tuki ohjaavat odotuksia

Opetuksen laadun valitsee tärkeäksi suunnittelutekijäksi 128 huoltajaa eli 87,7 % kaikista vastaajista. Koulumatkan turvallisuuden valitsee 59,6 %, sijainnin 47,3 % ja toimivat tilat 41,1 %. Suomenkielisessä ryhmässä painottuvat ruotsinkielistä useammin oppilashuolto ja tukipalvelut, ruotsinkielisessä puolestaan tilat. Monivalintojen osuudet sisältävät myös vastaajat, jotka ylittivät kolmen valinnan rajan.

Avoimissa vastauksissa korostuvat kohtuulliset ryhmäkoot, työrauha, tutut aikuiset ja yksilöllinen tuki. Erityisesti Tita-Marian koulua koskevissa kommenteissa pidetään tärkeinä pieniä ryhmiä ja vakiintuneita rutiineja. Osa huoltajista näkee yhteisissä kouluissa mahdollisuuksia parempaan tuen saatavuuteen ja henkilöstön yhteistyöhön. Kieliryhmien yhteistyötä toivotaan, mutta ruotsin kielen aseman säilyminen herättää myös huolta.

Kouluverkon muutosten hyödyt on osoitettava lapsen arjessa

Nykyisen verkon säilyttämistä pääosin ennallaan kannattaa 61 vastaajaa eli 41,8 %. Kehittämisen hyväksyy laadun paranemisen ehdolla 42 vastaajaa eli 28,8 %, ja tiivistämisen hyvinvoinnin ja turvallisuuden turvaamisen ehdolla 37 eli 25,3 %. Kuudella vastaajalla ei ole kantaa. Ehdollinen kehittäminen tai tiivistäminen kokoaa 54,1 % vastauksista, mutta tulos ei tarkoita hyväksyntää mille tahansa koulun lakkauttamiselle tai yhdistämiselle.

Jatkovalmistelussa tarvitaan vaihtoehtokohtaiset kuvaukset kouluista, ryhmistä, tiloista, tuen järjestämisestä ja kuljetuksista. Nuorimpien oppilaiden ja tukea tarvitsevien lasten siirtymät tulee arvioida erikseen. Huoltajien kuuleminen ja konkreettiset vaikutusarviot auttavat arvioimaan, parantaako muutos opetuksen edellytyksiä ja säilyykö koulupäivä lapselle turvallisena ja sujuvana.

Lähde: Hanko_perusopetuksen_koontiraportti.docx, 5.10.2026, huoltajakyselyiden osiot. Asteikko 1–5. Avointen vastausten teemojen yleisyyttä ei ole laskettu. Pienistä koulukohtaisista vastaajaryhmistä ei tehdä yleistyksiä. Tulokset kuvaavat vastanneita; vastausaste ei ole tiedossa.